

at de økonomisk svagest stillede kommuner også bedre vil kunne være med til at udvikle sig og dermed også få glæde af det opsving, der er i en række andre kommuner.

Med de bemærkninger synes jeg alt andet lige, selv om vi ikke kom så langt, som vi ønskede, at vi har fået en god debat, som gør, at vi også har et godt grundlag for de diskussioner, der kan gå i gang, når udligningsreformen kommer på bordet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 18 af Leif Mikkelsen (V), Kristian Thulesen Dahl (DF) og Christian Wedell-Neergaard (KF) (*se side 1385*) vedtoges med 58 stemmer (V, DF og KF) mod 46 (S, RV, SF og EL).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 17 af Pia Gjellerup (S), Ole Glahn (RV), Ole Sohn (SF) og Line Barfod (EL) (*se side 1384*).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 10:

Forslag til folketingsbeslutning om mistillidsvotum til borgmestre.

Af Kristen Touborg (SF) m.fl.
(Fremsat 13/10 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg skal have ro i salen. Skulle der være enkelte, der ikke ønsker at følge debatten, så er det tid at forlade salen nu!

Forhandling

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det forekommer, at der er en enkelt, der ikke har lyst til at følge debatten i salen.

Med dette beslutningsforslag opfordrer SF regeringen til inden den 1. januar 2006 at fremsætte et lovforslag, der muliggør, at et kvalificeret flertal i kommunalbestyrelsen kan udtale mistillidsvotum til borgmesteren med den virkning, at borgmesteren skal fratages sine funktioner.

Forslaget går ud på, at en borgmester skal kunne afsættes, hvis et kvalificeret flertal på to tredjedele af kommunalbestyrelsens medlemmer mener, at borgmesteren har vist sig uegnet til at varetage funktionen som den øverste administrative chef, og forslagsstillerne ønsker, at et lignende regelsæt skal gælde for regionsrådsformændene:

Det er fjerde gang, at SF fremsætter dette forslag. Det er anden gang i min ministerperiode, og regeringens holdning kan derfor næppe overraske nogen. Det ville også overraske mig, hvis tidligere regeringers holdninger kunne overraske nogen. Der er jo en perlerække af ensartede forslag, som er blevet afvist, senest i april 2002.

Jeg kunne så henholde mig til de argumenter, jeg gav sidst, men for fuldstændighedens skyld og for at undgå, at folk skal sidde og slå tilbage, kan jeg også gentage dem her ved at sige, at når udgangspunktet efter den kommunale styrelseslov er, at valget af borgmester har virkning for kommunalbestyrelsens funktionsperiode, så skyldes det først og fremmest hensynet til ro og kontinuitet i den kommunale forvaltning.

Borgmesteren varetager jo centrale funktioner i kommunestyret, bl.a. koordination af den kommunale forvaltning, og det er af stor betydning for effektiviteten i varetagelsen af disse funktioner, at der ikke i løbet af perioden kan opstå uro om borgmesterposten. Det gælder ikke mindst i forhold til varetagelsen af den administrative ledelse.

Kl. 15.05

Hertil kommer, at en videre adgang for kommunalbestyrelsen til at afsætte borgmesteren ville kunne misbruges og anvendes som pression over for borgmesteren, der er valgt på grundlag af en konstitueringsaftale mellem flere partier.

Der vil også i kommunalbestyrelsens funktionsperiode kunne opstå nye grupperinger, der vil kunne danne grundlag for nye konstitue-

ringsforhandlinger. Det vil også kunne føre til, at der fra oppositionens side rettes angreb på borgmesteren med forslag om afsættelse. Det vil kunne påvirke kommunalbestyrelsens møder på en uhensigtsmæssig måde og vil kunne hindre effektivitet i kommunalbestyrelsens virksomhed.

Så af hensyn til kontinuitet og stabilitet i kommunestyret kan vi ikke støtte forslaget her, hvor det jo også er anført, at en borgmester alene skal kunne afsættes, hvis den pågældende har vist sig uegnet til at varetage funktionen som øverste administrative chef.

Men der findes hverken et entydigt svar på eller en objektiv sandhed om, hvornår en borgmester er uegnet til at varetage sin funktion. Afsættelsen af en borgmester efter en bestemmelse, der er udformet som foreslået af SF, vil dermed i realiteten ofte blive en politisk afgørelse. Dertil kommer, at de kommunale tilsynsmyndigheder vil have meget svært ved at efterprøve, om en borgmester er uegnet til at varetage funktionen som den øverste administrative chef.

Det vil derfor være forbundet med væsentlige problemer at indføre en så upræcis adgang for kommunalbestyrelsen til at afsætte en borgmester, som der her lægges op til. Det er stadig ikke korrekt, når forslagsstillerne anfører, at det i dag stort set er umuligt for en kommunalbestyrelse at afsætte en borgmester, og at en borgmester er fredet i 4 år.

Kommunalbestyrelsen har, som forslagsstillerne selv nævner, allerede i dag et redskab, når det objektivt kan konstateres, at borgmesteren vægrer sig ved at udføre sine opgaver. Det er den kommunale styrelseslovs § 66, som giver kommunalbestyrelsen en særlig indgrebsret over for en borgmester, der vægrer sig ved at udføre de opgaver, som er pålagt borgmesteren ved den kommunale styrelseslov eller kommunens styrelsesvedtægt.

I tilfælde, hvor borgmesterens vægring er begrænset til en enkelt opgave og er af afgrænset karakter, giver bestemmelsen kommunalbestyrelsen ret til at indsætte et andet medlem, der kan udføre den konkrete opgave. Borgmesteren beholder sine øvrige beføjelser efter styrelsesloven. Men er der tale om grov eller gentagen forsømmelighed, ja, så kan kommunalbestyrelsen i stedet suspendere borgmesteren og udpege et andet medlem til at fungere i borgmesterens sted. Det fordrer en godkendelse af Indenrigs- og Sundhedsministeriet og kan efterfølgende prøves ved domstolene.

Baggrunden for, at SF genfremsætter sit forslag, er ifølge bemærkningerne, at der har været eksempler på, at borgmestre, uden at den øvrige kommunalbestyrelse kan gøre noget, totalt ansvarsfrit kan forvalte deres administrative rolle, som de vil. Forslagsstillerne peger i den forbindelse på Farumsagen. Farumsagen var jo på sit højeste, da vi sidst håndterede det her beslutningsforslag i april 2002, og ved den anledning nåede et flertal i Folketinget altså frem til, at det ikke gav nogen basis for at indføre en sådan regel om mistillidsvotum.

Jeg synes også, at et kig på det hændelsesforløb, der har været omkring Farum, hvor den her bestemmelse, § 66 i styrelsesloven, jo blev taget i brug, men dog aldrig nogen sinde nåede frem til at blive endeligt konfirmeret, da borgmesteren selv drog den konsekvens at træde ud, sådan set meget godt viser, at vi med den gældende styrelseslov og de opstramminger, som i øvrigt fandt sted i kølvandet på Farumsagen oven på de forslag, som en ekspertgruppe under ledelse af professor, dr. jur. Jens Peter Christensen kom med, bekræfter, at vi har nogle ganske udmærkede rammer om kommunestyret og derfor ikke har brug for en sådan ny regel, der muliggør, at der kan stilles et mistillidsvotum til en borgmester.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Vi går i gang med ordfører-rækken. Den første er Venstres hr. Leif Mikkelsen.

Leif Mikkelsen (V):

Man må jo sige, at forslagsstillerne udviser sådan en vis konsekvens, og man må anerkende en vis vedholdenhed fra SF's side. Det er, så vidt jeg kan tælle, fjerde gang, Folketinget skal behandle et sådant forslag, og på trods af at det jo ikke tidligere er lykkedes at få det vedtaget – det siger sig selv, når det kommer igen – er man alligevel så konsekvent, at man fremsætter det. Vi må sige, at der er en vis linje i partiets politik og en vis vedholdenhed.

Det kan der siges meget om. Man kan selvfølgelig også sige lidt, og jeg skal forsøge, om ikke jeg kan holde mig til det sidste, for Venstre har også jævnlige haft mulighed for at udtale sig om spørgsmålet.

Kl. 15.10

Vi har egentlig ikke ændret holdning. Vi er lige så vedholdende og konsekvente, som SF er, og derfor kan jeg sige, at vi har den opfattelse, at

hele kommunestyret bygger på, at der er en 4-årig periode, det er det, alle sigter på, og at der skal helt ekstraordinære tilfælde til, som vi så har set i hvert fald et enkelt eksempel på som nævnt af ministeren. Det kan altså lade sig gøre, hvis de tilfælde, som SF peger på, skulle opstå.

Derfor er det ikke hensigtsmæssigt, at en kommunalbestyrelse periodisk kan komme i den situation, at den skal konstituere sig om, fordi der nu kan findes en eller anden manglende egnethed. Det skal være særdeles alvorligt, inden man skrider til det.

Derfor er det uanset omveje, uanset lyst og uanset enkelttilfælde godt at sende det signal, at den lovgivning, der ligger om det, altså baseres på, at man konstituerer sig, vælger sin borgmester for hele perioden og dermed sikrer stabilitet i perioden. Det ved alle, det er kendt på forhånd, så man tænker sig godt og grundigt om, inden man finder frem til det flertal, der kan stå bag en borgmester.

Derfor må jeg sige, at Venstre ikke kan støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Venstres ordfører fremfører argumenter for, hvorfor det vil være en dårlig ting, at man kunne afsætte en borgmester.

Det er formodentlig Venstre bekendt, at udvalgsformænd kan afsættes sådan fra gang til gang. Det sker meget, meget sjældent, så mit spørgsmål er: Kunne der ikke være en vis parallelitet mellem de to ting?

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Jeg vil gerne medgive hr. Kristen Touborg, at jeg ikke tror på, at det her ville få anvendelse sådan jævnlige og tit. Jeg tror, det ville ske meget sjældent – og heldigvis for det.

Men der er intet belæg for at tro, at det ville være særlig gavnlige for folkestyret, at muligheden var der, at en stemning, en utilfredshed kunne få dele af byrådet til at bruge det værktøj at udtale mistillid til borgmesteren, som har en særlig rolle i at binde byen sammen og være hele kommunens borgmester og ikke kun sit partis borgmester.

Det er faktisk vigtigt, at der er en vis bredde i det, og at man ikke skal bruge det værktøj at udtale mistillid. Selv om man måske ikke kan få et flertal til det, så lægger det alligevel gift for folkestyret. Jeg mener, det er godt, som det er.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Ser Venstre slet ingen problemer i det system, vi har? Det virker jo næsten sådan. På den måde, som hr. Leif Mikkelsen fremlægger det, synes Venstre, at alting kører, som det skal, og at der slet ikke er behov for at give nogen som helst mulighed for at gribe ind over for borgmestre, der måtte være fuldstændig uduelige til deres embede.

(Kort bemærkning).

Leif Mikkelsen (V):

Nu siger hr. Kristen Touborg uduelige. Hvem skal vurdere det? Først har vælgerne valgt vedkommende og sendt et signal, og dernæst har byrådet konstitueret sig sådan.

Hvis endelig der skal være tale om uduelighed, ja, hvad er målestokken så? Det kan vel kun være en politisk vurdering. Hvis det er partipolitiske toner, ja, så er det en speciel indgang til ordet uduelighed.

Jeg synes, det er godt, at hvis en borgmester ikke udfører de opgaver, der pålægges, så skal vedkommende kunne afsættes ifølge den paragraf, som jeg vist allerede har nævnt. Det har vi set eksempler på, og det er særdeles alvorligt, når man gør det.

Det er et godt og sikkert udgangspunkt for folkestyret, men dermed har jeg ikke sagt, at alt nu er rosenrødt og godt. Der kan bestemt altid være grund til at se, om ting kan blive bedre, men det forbedrer intet, at vi skaber den situation, at man kan udtrykke mistillid til en borgmester.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Socialdemokraternes fru Pia Gjellerup.

Pia Gjellerup (S):

Nu har så vel ministeren som det største partis ordfører fortalt rigt og forholdsvis detaljeret – det kunne gøres endnu mere detaljeret, ved jeg at ministeren havde været forberedt på – både forhistorien, og hvad der er sket, efter at man har haft dette forslag til behandling indtil flere gange. Så jeg vil ikke opholde mig meget ved det, men blot sige, at den socialdemokratiske holdning til forslaget ikke er ændret.

Vi mener, at det er alt for vidtgående. Vi mener, at det kunne skabe en mulig ustabilitet, at man altid havde sådan en to tredjedele-konstellation hængende over hovedet. Jeg synes, som

hr. Leif Mikkelsen også greb fat i, at netop introduktionen af ordet uduelighed jo i hvert fald understregede, at der kunne være visse muligheder for og lidt trang til undervejs, at man faktisk kom tæt på at diskutere borgmesterens rolle, når et politisk flertal var utilfreds. Det behøvede altså ikke at være en overtrædelse af lovgivningen eller en vægring mod at udføre opgaverne, men spørgsmålet om uduelighed.

KL 15.15

Jeg vil allerede på forhånd gerne svare på et af de spørgsmål, som hr. Kristen Touborg rettede til hr. Leif Mikkelsen, nemlig spørgsmålet, om der dog ikke var noget som helst man kunne mene var problematisk. Der vil jeg blot minde om, at Socialdemokratiet tidligere har fremsat et forslag om, at man i ganske særlige situationer, hvor der er tale om undersøgelser, der er indledt mod en borgmester, af borgmesterens lovlige funktion og udøvelse af hans hverv, ville kunne skride til at flytte borgmesteren for en 3-måneders-periode. Det vil jeg varmt anbefale hr. Kristen Touborg at studere. Det kan jo genoplives.

Men efter det forslag er der jo sket noget andet, som er nok så væsentligt, nemlig at det viste sig, i modsætning til hvad jeg tror mange troede, at § 66 faktisk kunne, og så vil jeg ikke engang bruge ordet strækkes så vidt, men alligevel kunne rumme en større del af de problemer, som vi så oprullet i Farum, og faktisk skabe indledningen til en løsning af det problem. Jeg mener endda, vi har konstateret, at vores lovgivning var rummelig nok til at kunne løse flere problemer, end adskillige troede.

Jeg synes stadig, og det er Socialdemokratiets holdning, at man også med et blik på det, Socialdemokratiet foreslog, burde se, om det er et sted, hvor vi måske skal foretage en justering. Vi mener imidlertid slet ikke, at det skal have en rækkevidde som det, SF lægger op til.

Endelig er der spørgsmålet om udvalgsformændene. De kan heller ikke sådan bare afsættes undervejs. Nu mener jeg altså heller ikke, at man overhovedet kan sammenligne udvalgsformænd og borgmestre, for udvalgsformændene har ikke det administrative ansvar, men udvalgsformændene kan ikke bare afsættes. Det kræver faktisk, at der er en ændret konstruktion i kommunalbestyrelsens varetagelse af opgavefordelingen. Derfor skal det jo nødvendigvis stå sådan, at udvalgsformænd kan man bare gøre alt med, og borgmestre kan man intet gøre med. Det er svært at gøre noget ved udvalgsformændene, og

det er muligt at gøre noget ved borgmestrene. Det er ikke en helt dårlig balance.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er ordføreren fra Dansk Folkeparti, hr. Poul Nødgaard.

Poul Nødgaard (DF):

Det beslutningsforslag, som SF har fremsat, og som behandles her i Folketinget i dag, er behandlet ikke mindre end tre gange, tror jeg, i løbet af de sidste 4-5 år. Dansk Folkeparti har hver gang udtryk sympati for det fremsatte forslag, der lægger op til, at to tredjedele af kommunalbestyrelsen kan fratage borgmesteren hans funktion.

Men jeg må samtidig sige, at det jo er en alvorlig sag at afsætte en borgmester, der, som reglerne er nu, er valgt for 4 år ad gangen for at sikre den stabilitet og den gode daglige ledelse, der også fremover skal være i enhver kommune. Det skal derfor være endog særdeles vanskeligt at træffe en byrådsbeslutning om at afsætte en borgmester.

Der er allerede nu regler om, at et byråd kan suspendere en borgmester, og det synes jeg det er væsentligt i dag at få slået fast. Ganske vist ikke afsætte, men suspendere en borgmester, når denne disposition er begrundet, jf. styrelseslovens § 66. Det skete jo rent faktisk i 2002, hvor et flertal i byrådet i Farum besluttede at anmode indenrigsministeren, i øvrigt den samme indenrigsminister, vi har i dag, om at suspendere den tidligere borgmester. Men da denne borgmester så signalet, overhalede han faktisk indenrigsministeren ved at indgive en ansøgning om at udtræde af byrådet. Så det blev ikke aktuelt at suspendere ham, men man kan vel godt sige, at hvis ikke den pågældende var udtrådt af byrådet, så er det i hvert fald min opfattelse, at indenrigsministeren havde godkendt den ansøgning, der var fra den pågældende kommune.

Nu forestår der et større udvalgsarbejde, og her vil det måske være interessant at få forslaget lidt bedre belyst, herunder også at få lidt mere klart at vide af SF, om ikke man egentlig synes, at de nuværende bestemmelser i styrelseslovens § 66 er ganske dækkende. Den kan ganske vist ikke afsætte en borgmester, men i hvert fald suspendere en borgmester, og hvis borgmesteren først er suspenderet, kan det jo bane vejen for, at vedkommende måske under en eller anden form alligevel bliver nødt til at gå.

KL 15.20

Når alt det er sagt, vil jeg sige, at Dansk Folkeparti er rede til at drøfte de her problemstillinger under det forestående udvalgsarbejde. Der er måske ikke så meget, der tyder på, at det her forslag kommer igennem, det kan man ligesom høre på de forskellige ordførere, og jeg vil ikke sige i dag, at vi vil stemme for forslaget. Vi er ret positive over for de tanker, der ligger, men jeg synes ikke, at man bare lige på baggrund af sådan et beslutningsforslag kan sige, at det stemmer vi for, og så må Indenrigsministeriet finde ud af et eller andet. Jeg synes, vi skal have det lidt mere konkret belyst, og hvis det er noget, der betyder så meget for SF, som man nu siger ved, at det er tredje eller fjerde gang, man fremsætter forslaget, så var der måske en mulighed for, at man gik lidt dybere ned og specielt fik analyseret og belyst, om, som jeg nævnte før, den § 66 dog ikke er ganske godt dækkende, hvis der opstår en situation i kommunerne.

Når jeg ser 20-25 år tilbage i tiden, så var der en affære ude på Stevn, hvis ikke jeg husker helt forkert, hvor en borgmester var i modsætning til hele byrådet i 2½ år eller noget i den retning, og det må jeg nok sige var en meget uheldig situation. Men ellers erindrer jeg egentlig ikke de helt store problemer ud over den sag, jeg lige har omtalt her i min ordførertale.

Vi får se; vi går i hvert fald til arbejdet med frisk mod.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Jeg beder ordføreren blive stående, der er en kort bemærkning fra hr. Kristen Touborg.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt spørge ordføreren, om Dansk Folkeparti har skiftet opfattelse af det her spørgsmål, siden vi sidst behandlede sagen i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Det har vi på ingen måde. I dag på gruppemødet, hvis hr. Touborg vil vide, hvad der foregår på gruppemøderne, sagde jeg, at sidst blev taler holdt af hr. Christian H. Hansen, hr. Kristian Thulesen Dahl og hr. Uno Larsson, i hvert fald to af dem medlemmer af Folketinget på nuværende tidspunkt, og at der var en positiv indstilling.

Hvis hr. Touborg hørte efter, så udtrykte jeg i indledningen af min tale en positiv indstilling til forslaget. Det kan man ikke bortforklare.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Ordførertalen her i dag lød ikke, som om det var så positiv en indstilling, som der var, sidst Dansk Folkeparti havde det på.

I 1999, da man behandlede et tilsvarende forslag fra SF, var der faktisk også et forslag fra Dansk Folkeparti, der gik væsentlig længere end det, SF havde foreslået, nemlig at hvis der var et flertal, der ville afsætte borgmesteren, så kunne man gøre det.

Det er baggrunden for mit spørgsmål, om Dansk Folkeparti har ændret holdning, siden man er blevet støtteparti for regeringen, eller hvad det er, der er sket.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Nu skal vi jo ikke tale os bort fra hinanden, når vi sådan er rimelig enige, det synes jeg ikke der er nogen grund til. Jeg spurgte i min ordførertale – nu kan jeg ikke stille spørgsmål til hr. Touborg, men jeg kan spørge, når hr. Touborg kommer på talerstolen – om ikke § 66 i styrelsesloven, hvor man har en mulighed for at suspendere en borgmester, er dækkende.

Men der skal ikke herske tvivl om, hvis der opstår en farceagtig situation et eller andet sted i landet, at jeg så synes, det var gavnligt, at man kunne skifte en borgmester ud, men så skulle man jo gerne gøre det via § 66. Hvis den er dækkende også for SF's ønsker og tanker, så kan jeg ikke se, der skulle være nogen grund til at vedtage yderligere lovgivning på området.

Men lad være med at sige, at vi pludselig er vendt på en tallerken, det er vi bestemt ikke. Det fremgik også klart af talen, jeg tror bare ikke, hr. Touborg hørte efter de første linjer, jeg læste op.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste er den konservative ordfører, hr. Christian Wedell-Neergaard.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Der er her tale om genbrug, og jeg tror, at når det drejer sig om genbrug, ville vi kunne blive enige med SF på mange punkter, men ikke når det drejer sig om genbrug af dette forslag.

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte beslutningsforslaget om mistillid til borgmestre. Det er ikke ret mange sager, som har været oppe, og Farumsagen er jo en helt enestående sag, som der også er blevet redegjort for.

Jeg er fuldstændig sikker på, at det ville betyde uro, usikkerhed omkring kommunalbestyrelsens arbejde, hvis borgmesteren skiftes ud. Der kan jo opstå en sag og hvorfor så ikke? Vi skifter borgmesteren ud, smider ham på porten og vælger en ny.

Men hvad er konsekvensen? Der skal jo altså være en vis sammenhæng mellem handling og konsekvens. Det er jo sådan som i Folketinget, at hvis en sådan situation opstår, kan der udskrives valg, men det kan der jo ikke i kommunerne, og det vil jeg absolut heller ikke argumentere for at der kunne.

Kl. 15.25

Når man ser på konstitueringerne, så er det jo klart, at der i visse situationer kan være et spinkelt flertal på en enkelt person bag en borgmester, og hvis det er muligt at vælte borgmesteren, ja, så er der jo ikke ret langt til at få to tredjedels flertal. Jeg kunne forestille mig, at der ville komme flere borgmesterudskiftninger i en periode, og det anser jeg for u hensigtsmæssigt. Man skal jo huske, at borgmesteren er den øverste i forvaltningen, han er bindeledet mellem kommunalbestyrelsen og forvaltningen, administrationen, og det er af afgørende betydning, at der er et godt samarbejde.

Jeg mener altså, at det, at det er svært at udskifte en borgmester, skaber ro og stabilitet.

Borgmesteren skal føle et ansvar, og kommunalbestyrelsen skal bruge sine magtmidler til at få borgmesteren til at makke ret. Så er det klart, at kan det ikke lade sig gøre, ja, så er der jo åbnet en kattelem, en mulighed via § 66 derved, at en borgmester kan suspenderes. Det skal efterfølgende prøves i Indenrigsministeriet, og giver Indenrigsministeriet sin godkendelse, ja, så skal det umiddelbart for en domstol.

Jeg synes, det er den rigtige procedure, for det skal være svært.

I forbindelse med Farumsagen er der jo sådan set ryddet op, for et af kritikpunkterne var jo, at kommunalbestyrelsen ikke havde et økonomisk overblik over, hvad der foregik, den kunne simpelt hen ikke overskue det, men de regler er jo ændret.

Jeg mener, at de regler, vi har i dag, er fuldt tilstrækkelige og fuldt dækkende, og jeg er sikker på, at de betyder, at skulle der en dag for alvor opstå en farce, hvor et helt byråd er imod borgmesteren, ja, så vil der være mulighed for at udskifte vedkommende.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste er den radikale ordfører, hr. Ole Glahn.

Ole Glahn (RV):

Jeg vil gerne sige tak til SF for forslaget. Det er med til at sætte en del af den kommunale styrelseslov til debat, og det hilser vi i Det Radikale Venstre med stor glæde. Vi mener nemlig, at der er behov for en grundig drøftelse af hele den kommunale styrelseslov nu, hvor vi har fået den nye kommunale inddeling med storkommunerne. Der er mange nye opgaver, og det er særdeles vigtigt, at vi udviser kreativitet og giver mulighed for, at kommunerne kan eksperimentere med nye styreformer.

Vi har i høj grad udviklet og oplevet et konsensusdemokrati, en stor lokalpolitisk enighed på tværs af partier. Vi er i høj grad vidne til, at de politiske uenigheder skjules for borgerne, fordi uenighederne udleveres i lukkede udvalgs-møder. Når en sag er blevet afhøvet de knaster, der kunne give anledning til politisk uenighed, så kommer den videre til en kommunalbestyrelse, der så ofte uden debat godkender indstillingen fra udvalget.

I den verden er det så, at det her forslag kommer om, at regeringen skal ændre den kommunale styrelseslov, og vi skal vedtage det her i Folketinget, så kommunalbestyrelsen med to tredjedels flertal kan vælte en borgmester med et mistillidsvotum. Det har vi før været imod, og det er vi også i dag.

Vi mener, at det vil give anledning til et politisk spil, der i det nuværende system kan føre til mange taktiske manøvrer, der vil flytte de politiske fokuspunkter fra sagernes indhold og fra ledelsen af en kommune til partimæssige og personlige drillerier, og vi mener, ligesom indenrigsministeren sagde det i sit oplæg, at der er nogle klare juridiske problemer i at følge det her forslag.

Men vi mener, det er vigtigt, at vi tager den kommunale styrelseslov op til debat, og det kan da så godt være, at det her bliver et aspekt af det, men vi er ikke i tvivl om, at vi på nuværende tidspunkt er imod det her forslag.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ordføreren. Den næste er Enhedslistens ordfører, fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten har ikke ændret holdning, vi støtter stadig væk forslaget fra SF, ligesom vi har gjort tidligere, når det har været fremsat.

Vi har, som vi også har gjort opmærksom på før, lige det, at der nok skal kigges lidt nærmere på, hvordan den præcise udformning skal være, især i forhold til kommuner, der har det, vi kalder magistratsstyre, altså København, Århus osv., hvor der kan være flere borgmestre eller rådmænd. Hvis man f.eks. i København har et parti, der har syv mandater, så har det ret til en borgmesterpost, og det bliver et problem, hvis man så kan vælte en sådan borgmester med to tredjedele flertal, for det vil der jo nemt kunne være, sådan som det er skruet sammen i dag. Så der skal lige kigges lidt nærmere på det, hvis det skulle føres ud i livet.

Hvis det skal blive til et lovforslag, så må man selvfølgelig også, som andre har været inde på, kigge nærmere på, hvad der ligger i det, der hedder at være uegnet til at varetage funktionen. Hvad skal der nærmere forstås ved det begreb?

Kl. 15.30

Og så kan jeg ikke lade være at sige til Venstres ordfører, hr. Leif Mikkelsen, der mente, at vi lige har været vidne til, at flertallet i kommunerne tænker sig godt og grundigt om, før de konstituerer sig og vælger borgmester, at det er lange og grundige overvejelser, der ligger til grund for alle konstitueringer i alle kommuner, at det ikke helt er det indtryk, man sidder tilbage med. Jeg vil sige, at nogle af de forløb, vi har været vidne til her efter det seneste kommunalvalg, mere har antaget karakter af farce og af at handle om forskellige poster end af, at man har haft lange og grundige overvejelser om, hvem der vil være den bedst egnede som borgmester.

Så det der glansbillede af, hvordan tingene foregår, er ikke helt det, jeg synes vi kan genkende fra virkeligheden. Og derfor kan der være god grund til at diskutere, hvordan vi regulerer og får en bedre politisk debat ude i kommunerne end det, der er tilfældet i dag.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Derefter er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Kristen Touborg.

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne sige tak for debatten, og jeg vil især sige tak til Enhedslisten, fordi Enhedslisten dog

holder ved deres opfattelse af den her problemstilling. Det var jo så også kun Enhedslisten, der gav fuld tilslutning til forslaget. Desværre må man jo sige, at et parti, der tidligere har været ret velvilligt over for det, ja, oven i købet også ville gå væsentligt videre end det, vi foreslår her, i hvert fald ikke er så klar i mælet mere, som det var ved den sidste behandling.

Det er jo gennemgående sådan, at de store kommunalpartier hele tiden har været imod det her forslag. Det er de stadig væk, og det synes jeg er ærgerligt, men sådan er det jo. Jeg kan ikke lade være med at hæfte mig lidt ved den debat, der har været omkring det, at man kan afsætte udvalgsformænd. Det er jo noget, man løbende kan under den eksisterende styrelseslov, men man må jo sige, at det ikke sker ret tit, på trods af at hvis det var sådan, at der var partipolitiske bevæggrunde, så kunne man jo udskifte udvalgsformændene.

Det sker sjældent, og det må være udtryk for, at man trods alt, når man har valgt en formand i et udvalg eller for den sags skyld en borgmester, så står ret meget ved det, og så skal der store og voldsomme ting til, før man går hen og udskifter den, man har valgt på den led.

Jeg hæftede mig lidt ved, at det nærmest lød, som om Venstre ingen problemer så, og jeg vil godt tilslutte mig udtalelserne fra fru Line Barfod om, at det ikke ser ud, som om alle har tænkt sig lige godt om, da der blev konstitueret nu her for nylig. I øvrigt vil jeg sige, at jeg er enig i, at det er en alvorlig sag at afsætte en borgmester, men jeg tror heller ikke, at det vil være noget, der sådan vil blive hverdagskost. Jeg tror, det vil være meget, meget sjældent. Der er dog lidt flere eksempler end dem, der har været nævnt heroppefra, på forhold, hvor der burde have været skredet ind.

Der er flere, herunder især Dansk Folkeparti, der har luftet den mulighed, at § 66 er dækkende for at afsætte borgmestre. Det synes vi ikke den er. Og så vidt jeg ved, er det heller ikke sket endnu. Jeg er med på Farumsagen og de ting, der var, men den kørte jo ligesom ikke til ende. Så vidt jeg ved, er det sådan set aldrig bevist, om den holder eller ikke holder. Derfor har vi fastholdt, at vi mener, det er vigtigt, at vi får muligheden for at gribe ind, når tingene kører helt skævt.

Men jeg vil sige tak for debatten, og så må vi se, hvad udvalgsarbejdet kan bringe.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Jeg beder ordføreren blive stående, for der er en kort bemærkning fra hr. Poul Nødgaard.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Ja, det er der, fordi jeg synes, hr. Touborg nok plejer at være god til at høre, men jeg mener, der må være noget galt med hørelsen, måske fordi han sidder nede bag i salen.

Jeg sagde udtrykkeligt, og jeg vil gerne læse op her, så hr. Touborg får det: Dansk Folkeparti har hver gang udtrykt sympati for det fremsatte forslag osv. osv. Men så spurgte jeg, og det var det, hr. Touborg så var inde på, om ikke vi kunne få den der § 66 analyseret under udvalgsarbejdet. Hvis den er rimelig dækkende for de problemstillinger, der ligger i det her forslag, så er den jo hjemme. Og den var jo blevet brugt, kan vi godt se, i Farumsagen, hvis ikke borgmesteren deroppe overhalede indenrigsministeren, lige inden han sad og skulle skrive under på suspensionen, og selv gik ud af byrådet.

Kl. 15.35

Det er bare det, jeg har bedt om. Vi har jo udvalgsarbejdet til præcis det samme. Er hr. Touborg ikke enig i, at det er en god idé at tjekke tingene der? Så er det ganske vist kun en suspension, men hvis den er alvorlig, så vil den formentlig føre over i noget blivende – gætter jeg på.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg synes, det er udmærket, at man får undersøgt til bunds, om § 66 er dækkende, om det er sådan, at den reelt kan bruges til noget. Men indtil videre må jeg fastholde, at jeg synes, det vil være mere konsekvent med det forslag, vi har liggende her.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):
Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Op-*hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 11:

Forslag til folketingsbeslutning om borgmestres ekstraindtægter fra bestyrelsesarbejde og fra mellemkommunale hverv.

Af Kristen Touborg (SF) m.fl.

(Fremsat 13/10 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, ganske rigtigt går forslaget ud på at pålægge regeringen at fremsætte lovforslag om, at honorarer og vederlag, som borgmestre og rådmænd modtager ud over borgmestervederlaget fra hvervs- og bestyrelsesposter i mellemkommunale selskaber og i forsynings- og affalds- og § 60-selskaber, tilfalder den kommune eller de kommuner, som de pågældende borgmestre og rådmænd repræsenterer.

Forslagsstillerne mener således ikke, at borgmestre og rådmænd bør modtage honorarer ud over borgmestervederlaget, når borgmesteren eller rådmanden repræsenterer kommunen i en række bestyrelser i mellemkommunale selskaber.

Jeg vil starte med at sige, at regeringen ikke kan støtte forslaget, men jeg vil også gerne sige, at det vil jeg gerne begrunde nærmere, for der skal lidt nuancer på her.

Lad mig indledningsvis slå fast, at det følger af reglerne om vederlag og varetagelse af kommunale hverv, at en borgmester ikke kan oppebære andre økonomiske ydelser end borgmestervederlaget af kommunens kasse. Reglerne om vederlag for varetagelse af kommunale hverv regulerer imidlertid ikke, hvilke vederlag en borgmester kan oppebære fra andre end kommunen, f.eks. i forbindelse med varetagelse af bestyrelseshverv.

I mange tilfælde vil det jo være rigtig fornuftigt, tror jeg, at det er borgmesteren, der repræsenterer kommunen. Der er jo sådan set ikke pr. naturlov nogen grund til at bure borgmesteren inde på borgmesterkontoret. Så det, vi diskuterer i dag, er jo, om borgmesteren skal have mulighed for at få et honorar for sin ekstrainsats i den forbindelse.